

# Wat wil Poetin?

## Een reconstructie van het Russisch perspectief op de Oekraïne oorlog.

Er gaan in de westerse media veel ongefundeerde suggesties rond, maar wat zegt de Russische Staat zelf over haar doelstellingen met de 'speciale militaire operatie in Oekraïne'? Een reconstructie op basis van persberichten van het Russisch persbureau Tass.

Op het zijtoneel van de Oekraïne-oorlog zijn voortdurend Russisch-Oekraïense onderhandelingen gaande. De eerste ronde vond plaats op 28 februari in de regio Gomel in Wit-Rusland. De tweede gespreksronde op 3 maart in Belovezhskaya Pushcha, waarna de delegaties op 7 maart bijeen kwamen in de nabijheid van Brest-Litovsk. De onderhandelingen verplaatsten zich vervolgens naar de Zuid-Turkse badplaats Antalya waar de Oekraïense buitenlandminister Koeleba en zijn Russische collega Lavrov probeerden voortgang te maken. Op Zondag 27 Maart kondigden president Poetin en de Turkse president Erdogan nieuwe vredesonderhandelingen in Istanbul aan. De presidentiële gezant Vladimir Medinsky treedt daarin op als Russische delegatieleider.

Welke doelen heeft Rusland zichzelf gesteld? Volgens het Russisch persbureau Tass kondigde president Vladimir Poetin op 24 Februari een 'speciale militaire operatie aan, naar aanleiding van een hulpverzoek van de leiders van de Donbas-republieken'. Poetin zou hebben benadrukt dat Moskou 'geen plannen had om Oekraïense gebieden te bezetten, maar de operatie gericht is op het demilitariseren en denazificeren van het land. Daarnaast moeten nationalistische gewapende eenheden, die direct verantwoordelijk zijn voor de genocide in Donbas, worden verslagen'.

Hoewel de onderhandelingen achter gesloten deuren plaatsvinden is er op basis van diverse verklaringen te reconstrueren wat er vanuit de Russische zijde aan eisen op de onderhandelingstafel ligt. Eerste eis is een neutraal en soeverein Oekraïne zonder lidmaatschap van de NATO. Die neutraliteit zou in de Oekraïense grondwet moeten worden opgenomen. Tweede eis is tegemoetkoming van de Russisch spreken door de Russische taal als voertaal te accepteren

gelijkwaardig aan het Oekraïens. Derde eis is erkenning van de Krim als Russisch grondgebied. Vierde eis is de soevereine erkenning van de Volksrepublieken Donetsk en Loegansk.

De Krim, Donetsk en Loegansk hebben na de Maidanrevolte en de staatsgreep tegen de Russisch gezinde Oekraïense president Janoekovitsj in 2014 referenda georganiseerd. Op basis van de pro-Russische uitslagen verklaarden ze zich toen onafhankelijk. Rusland heeft daarna alleen de Krim in de Russische federatie opgenomen. Pas 8 jaar later op 21 Februari 2022 werden Donetsk en Loegansk erkent. Het westen heeft geen van de uitslagen en erkenningen geaccepteerd.

Waarom zijn deze Russische voorwaarden bij de ontbinding van de Sovjet-Unie in 1991 niet als voorwaarde tot erkenning van Oekraïne gesteld? De laatste Sovjetpresident Gorbatsjov en zijn opvolgers, de eerste Russische president Jeltsin en de eerste Oekraïense president Kravtsjoek hebben waarschijnlijk 30 jaar geleden de expansie van de NAVO en de Russisch vijandige Maidanrevolte van 2014 niet voorzien. Poetin lijkt het tot zijn missie te hebben gemaakt die 'historische constructiefouten' nu met militaire middelen te willen repareren.

In principe heeft de Oekraïense president Zelenski na de laatste onderhandelingen aangegeven de neutraliteit en Russische taalkwestie te willen garanderen in ruil voor veiligheidsgaranties van derde landen. Over de erkenning van de Russisch gezinde gebieden en hertekening van internationale grenzen lijkt nog geen overeenstemming te zijn en dat zou de oorzaak kunnen zijn in de recente verandering in de Russische militaire strategie. Westerse analisten stellen dat de Russische strategie om de Oekraïense steden te bezetten is mislukt, maar het is twijfelachtig of Rusland die strategie ooit heeft gehad.

Hoofd van de operationele generale staf Sergei Rudskoi stelde dat de Russen op 25 Maart '308 drones, 1713 tanks en 170 militaire voertuigen' door precisiewapens hebben vernietigd. Persbureau Tass meldt verder dat aan Russische zijde 1.351 soldaten zijn omgekomen (op 2 Maart waren dat er 498) en 3.825 gewond geraakt. Oekraïne claimt dat zij circa 15.000 Russische militairen hebben gedood, maar het is onduidelijk hoe Oekraïne deze veel hogere slachtofferaantallen bij de vijand kan verifiëren of bewijzen.

Rudskoi verklaarde verder dat 'het gevechtspotentieel van de strijdkrachten van Oekraïne aanzienlijk is verminderd, wat het mogelijk maakt om onze kerninspanningen te concentreren op het bereiken van het hoofddoel, de bevrijding van Donbas'. Het Russische ministerie van Defensie claimt dat door Rusland gesteunde separatisten op 25 Maart 'controle hadden over 93 procent van de Oekraïense regio Loegansk en 54 procent van de regio Donetsk – de twee gebieden die samen de Donbas vormen'.

Gezien het feit dat een belangrijk deel van de Oekraïense strijdmacht na 8 jaar oorlog nog steeds ligt ingegraven ten westen van de hoofdstad Donetsk kan dat alleen met zware strijd, tenzij er een gebiedsruil tot stand komt. De strijd lijkt zich voorlopig toe te spitsen op de omsingelde havenstad van Donetsk, Marioepol. Marioepol is in handen van het aan het Oekraïense leger gelieerde nationalistische Azov bataljon dat met ongeveer 2000 man de stad verdedigt. Volgens westerse media zou de stad door de Russen gebombardeerd en verwoest zijn. Rusland ontkent dat glashard. 'Rusland bombardeert geen steden in Oekraïne zoals de VS en de NAVO deden in Joegoslavië, Irak en Afghanistan' benadrukte de secretaris van de Russische Veiligheidsraad Nikolay Patrushev onlangs. De vernielingen zouden volgens Rusland het gevolg zijn van 8 jaar (2014-2022) oorlogsstrategie door de 'fascistische stoottroepen' van het Azov regiment. Sommige westerse media wijzen erop dat het regiment berucht is door haar mensenrechtenschendingen en neonazi sympathieën.

Is de soevereiniteit van de beide Volksrepublieken een tussenfase naar een volwaardig lidmaatschap van de Russische federatie? Tot zoverre hebben de Russische president, Doema en Federatieraad annexatie afgehouden. Rodion Miroshnik, het hoofd van de Volksrepubliek Loegansk (LPR), gaf aan een nieuw referendum te willen organiseren over aansluiting bij de Russische federatie, maar benadrukte dat stemming pas mogelijk is na herovering van het gehele grondgebied van de Donbas. Zelenski stelt dat 'de soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne buiten twijfel staan', terwijl hij tegelijkertijd suggereert dat een compromis over 'de complexe kwestie van Donbas' mogelijk is.

Gebiedsruil, waarin Oekraïne de Donbas opgeeft in ruil voor terugtrekking van Russische troepen uit overig Oekraïne lijkt de beste oplossing om de 'Donbas kwestie' zonder verder bloedvergieten op te lossen.

Zelenski speelt nu de rol van de dappere verdediger van het Vaderland. Hij vraagt het Westen om wapens en harde economische sancties. De VS en Europa gaan daar grotendeels in mee en nodigen hem uit om in hun parlementen te spreken. Het escaleert alle verhoudingen. Ieder succes van Zelenski verlengt de oorlog en brengt de oplossing verder uit zicht. Het is niet het belang van de Oekraïense bevolking, niet belang van de Russische bevolking en niet van de Europese bevolking. Europa zou constructief moeten willen bemiddelen in dit spijgende conflict. Met als belangrijkste inzet een hertekening van de internationale grenzen ten dienste van de bevolkingen van de Krim, Loegansk en Donetsk. Want alleen de onderhandelingstafel kan een einde maken aan de dagelijkse vernietiging van deze zinloze en escalerende oorlog.